

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000372

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білюга Андрій Дмитрович

2. Andrii Biliuha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9071-4442

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 253

Назва наукової спеціальності: Військове управління (за видами збройних сил)

Галузь / галузі знань: воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Військове управління (за видами збройних сил)

Дата захисту: 29-02-2024

Спеціальність за освітою: Військове управління (за видами збройних сил)

Місце роботи здобувача: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СРДФ 26.709.095

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.09.55

Тема дисертації:

1. Залучення військових контингентів країн-членів НАТО для боротьби з міжнародним тероризмом (2001–2021 рр.)
2. NATO's countries military contingents involvment for the struggle against international terrorism (2001–2021)

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню важливого наукового завдання, яке полягає в узагальненні досвіду залучення військових контингентів країн – членів НАТО для боротьби з міжнародним тероризмом. На початку XXI ст. міжнародний тероризм став явищем, яке фактично загрожувало існуванню людської цивілізації. За останні понад двадцять років тероризм перетворився на одну з глобальних проблем, що потребувала адекватної та своєчасної реакції на його прояви з боку країн і міжнародних організацій. Проте їх діяльність до 2001 р. виявилася недостатньо результативною у боротьбі з цим явищем. Рівень терористичної загрози у світі залишився на високому рівні. Від міжнародного тероризму потерпали країни, де тривали збройні конфлікти (передусім на Близькому Сході та в Африці), так країни Заходу, що до останнього часу вважалися цілком безпечними з огляду на розвинену діяльність правоохоронних органів і спецслужб. Боротися з цією загрозою стало складно, оскільки терористичні угруповання почали контролювати значні території однієї або кількох країн, утворювати квазідержави, встановлювати контроль над органами

державної влади тощо. У підпорядкуванні міжнародних терористичних організацій та незаконних збройних формувань перебували підрозділи, які мали на озброєнні військову техніку та стрілецьку зброю, створювали військові організаційні структури та системи управління. Зазначені чинники становили небезпеку не лише для окремих країн, а й ставили під сумнів стійкість міжнародного правопорядку та спроможність протистояти викликам з боку міжнародних терористичних організацій і квазідержав. Для боротьби з чисельними та добре оснащеними у військовому відношенні терористичними організаціями зусиль правоохоронних органів і спецслужб було недостатньо. У таких умовах виникла потреба до залучення для боротьби з міжнародними терористичними організаціями та створеними ними незаконними збройними формуванням військових контингентів зі складу збройних сил. Міжнародний характер загрози призвів до того, що до боротьби з нею стали залучати коаліційні угруповання військ, які формувалися міжнародними безпековими організаціями, однією з яких була НАТО. У 2001 р. НАТО, як провідна військовополітична організація, взяла на себе відповідальність та провідну роль у боротьбі з міжнародним тероризмом. Враховуючи визначений Конституцією України зовнішньополітичний курс нашої держави до євроатлантичної системи міжнародної безпеки, постає питання досягнення взаємосумісності Збройних Сил України зі збройними силами країн – членів НАТО, зокрема під час підготовки та ведення операцій коаліційного угруповання військ (сил) проти міжнародних терористичних організацій і незаконних збройних формувань. Водночас, аналіз наукової літератури, присвяченої цій проблематиці, показує, що досліджувана тема не набула необхідного висвітлення у працях як вітчизняних, так й іноземних фахівців. У дисертації з урахуванням здобутків української та зарубіжної історіографії та залучення широкої і репрезентативної джерельної бази викладені результати дослідження залучення військових контингентів країн – членів НАТО для боротьби з міжнародним тероризмом. Проаналізувавши вітчизняну та зарубіжну літературу, що присвячена боротьбі з міжнародним тероризмом за досвідом країн – членів НАТО з'ясовано, що питання залучення збройних сил до антитерористичних операцій в Україні досліджене частково. Попри наявність значної кількості наукових праць означена тема висвітлена фрагментарно, що не дає змоги розробити науково обґрунтовані рекомендації щодо обрання механізмів залучення Збройних Сил України до участі в антитерористичних операціях у складі НАТО. Дослідження залучення військових контингентів країн – членів НАТО є важливим для української воєнно-історичної науки. Висвітлення ролі України в цьому процесі сприятиме розширенню знань військових фахівців і дасть змогу активно залучати Збройні Сили України у майбутніх антитерористичних операціях у складі угруповань військ (сил) НАТО.

2. The dissertation is devoted to the solution of an important scientific task, which consists in summarizing the experience of attracting military contingents of NATO member countries to fight international terrorism. At the beginning of the XXI century, international terrorism became a phenomenon that actually threatened the existence of human civilization. Over the past twenty years, terrorism has turned into one of the global problems that required an adequate and timely response to its manifestations on the part of countries and international organizations. However, their activities until 2001 were not effective enough in the fight against this phenomenon. The level of the terrorist threat in the world remained at a high level. Countries where armed conflicts continued (primarily in the Middle East and Africa) suffered from international terrorism, as well as Western countries that until recently were considered quite safe due to the developed activities of law enforcement agencies and special services. Fighting this threat has become difficult, as terrorist groups have begun to control large areas of one or more countries, form quasi-states, establish control over state authorities, etc. Units armed with military equipment and small arms, created military organizational structures and management systems were subordinated to international terrorist organizations and illegal armed formations. These factors posed a danger not only for individual countries, but also called into question the stability of the international legal order and the ability to withstand challenges from international terrorist organizations and quasi-states. The efforts of law enforcement agencies and special services were not enough to fight against numerous and well-equipped military terrorist organizations. In such conditions, there was a need to attract military contingents from the armed forces to fight against international terrorist organizations and illegal armed formations created by them. The international nature of the threat led to the fact that coalition groups of troops formed by international security organizations,

one of which was NATO, began to be involved in the fight against it. In 2001, NATO, as a leading military-political organization, assumed responsibility and a leading role in the fight against international terrorism. Taking into account the foreign policy course of our state towards the Euro-Atlantic system of international security determined by the Constitution of Ukraine, the question arises of achieving interoperability of the Armed Forces of Ukraine with the armed forces of NATO member countries, in particular during the preparation and conduct of operations of a coalition group of troops (forces) against international terrorist organizations and illegal armed formations. At the same time, the analysis of the scientific literature devoted to this issue shows that the research topic has not received the necessary coverage in the works of both domestic and foreign specialists. Taking into account the achievements of Ukrainian and foreign historiography and the involvement of a wide and representative source base, the dissertation presents the results of a study of the involvement of military contingents of NATO member countries to fight international terrorism. Having analyzed the domestic and foreign literature devoted to the fight against international terrorism based on the experience of NATO member countries, it was found that the issue of the involvement of the armed forces in anti-terrorist operations in Ukraine has been partially investigated. Despite the presence of a significant number of scientific works, this topic is covered fragmentarily, which makes it impossible to develop scientifically based recommendations regarding the selection of mechanisms for the involvement of the Armed Forces of Ukraine in anti-terrorist operations as part of NATO. The study of the involvement of military contingents of NATO member countries is important for Ukrainian military-historical science. Highlighting the role of Ukraine in this process will contribute to the expansion of the knowledge of military specialists and will make it possible to actively involve the Armed Forces of Ukraine in future anti-terrorist operations as part of NATO forces (forces).

Державний реєстраційний номер ДіР: U0118U701

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Білюга А. Д. Політологічно-історична оцінка сучасного тероризму в працях вчених США. Воєнно-історичний вісник : зб. наук. праць НУОУ. 2019. Вип. 3 (33). С. 23–37.
- Білюга А. Д. Феномен тероризму: історичний огляд та шляхи протидії. Військово-історичний меридіан : електрон. наук. журнал. 2019. № 4 (26). С. 153–160.
- Білюга А. Д. Передумови та розвиток тероризму на Близькому Сході в другій половині ХХ століття. Nauka i Studia : the Scientific of Journal. 2022. № 10. С. 1–10.
- Білюга А. Д. Правові засади системи боротьби з міжнародним тероризмом у країнах-членах НАТО. Воєнно-історичний вісник : зб. наук. праць НУОУ. 2023. Вип. 2 (48). С. 42–48.
- Gorelkina K., Pyliavets R., Biliuha A., Aliev R., Bondar V. Combating the financing of terrorism in the conditions of military aggression on the territory of Ukraine. Cuestiones politicas : Journal of Scientific Papers. 2023. Vol. 41, No. 79. P. 128–141. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4179.09>.
- Білюга А. Д. Досвід залучення збройних сил НАТО для боротьби з міжнародним тероризмом. Наукові перспективи : наук. журнал. 2023. № 41. С. 67–75.
- Білюга А. Д. Правові засади визнання Російської Федерації державою-спонсором тероризму. Гілея : науковий вісник. 2023. Вип. 186–188, № 7–9. С. 33–38.
- Tkach M., Biliuha A., Parkhomenko P., Holota O., Gannenko Y. Struggle against financing terrorism in the world and Ukraine by the way of strengthening the state financial control and audit system. VUZF REVIEW :

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: створення наукового підґрунтя для набуття спроможностей збройних сил України діяти у складі НАТО

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилявець Ростислав Іванович
2. Rostyslav Pyliavets

Кваліфікація: к.і.н., доц., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2641-053X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рижов Ігор Миколайович
2. Igor Ryzhov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 21.07.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8009-5895

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Служби безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 20001823

Місцезнаходження: вул. М. Максимовича, 22, Київ, 03022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Служба безпеки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грабчук Ірина Леонідівна
2. Iryna Hrabchuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3664-7765

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нашивочников Олександр Олександрович
2. Oleksandr Nashyvochnikov

Кваліфікація: к. і. н., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4197-6408

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андріянова Ніна Миколаївна
2. Nina Andriianova

Кваліфікація: к. політ. н., 21.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7115-2445

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Серватюк Василь Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Серватюк Василь Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Білюга Андрій Дмитрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна